

TÁJÉKOZTATÓ
Sárospatak város környezeti állapotáról
2015.

B E V E Z E T É S

A környezet védelmének általános szabályairól alkotott 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontja, valamint a Képviselő-testület által elfogadott települési környezetvédelmi program, illetve a végrehajtásáról szóló cselekvési program egyaránt tartalmazza, hogy a települési önkormányzat évente egyszer elemzi és értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és erről tájékoztatja a lakosságot.

A KÖRNYEZETI ÁLLAPOT ÉRTÉKELÉSE, ELEMZÉSE

1. LEVEGŐTISZTASÁG-VÉDELEM

A város légszennyezettségéről immissziós mérési adatokkal az elmúlt évekre visszamenőleg nem rendelkezünk.

Az immissziót városunkban két tényező befolyásolja:

- a) háttérszennyezettség
- b) légszennyező anyag kibocsátások

A háttérszennyezettség hatására vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésünkre, de elmondható, hogy a megyében nincs olyan mérőállomás, amellyel a méréseket végre lehetne hajtani.

A városban működő intézmények, vállalkozások által kibocsátott légszennyező anyagokról az éves bevallások, illetve az esetenkénti mérési eredmények alapján kapunk információkat.

A közlekedésből származó szennyezések közül a kipufogó gáz okozta légszennyezés a domináns, kisebb jelentőségű a felkavart porból adódó légszennyezés, illetve az üzemanyag vesztések okozta légszennyezés, főleg a megnövekedett tehergépjármű forgalom miatt.

Szükség volna a már évtizedek óta tervezett elkerülő út megépítésére, mely nem az Önkormányzat feladata.

2. VIZEK VÉDELME

A környezet védelmének alapvető feladatai közé tartozik a vizek minőségi állapota, a vízkészletek stratégiai célú megőrzése, az emberi fogyasztás és az ipari-, mezőgazdasági termelés számára történő alkalmas állapotban tartása. A felszíni és felszín alatti vízkészletek mennyiségi és minőségi védelme elsősorban az vízügyi hatóság hatáskörébe tartozik, és természetesen az önkormányzatnak is vannak feladatai.

Ez évben is tart az „Észak-magyarországi régió településein élő lakosság egészséges ivóvízzel való ellátásának biztosítása” projekt keretében Olaszliszka – Vámosújfalú – Tolcsva – Komlóska települések ivóvíz-minőség javítása program.

3. ZAJ-, ÉS REZGÉSVÉDELEM

A két jelentősebb ipari övezetbe települt üzemek zajvédelmi szempontból gyakorlatilag problémamentesek. A lakóövezetbe ékelődött telephelyek esetenként a jelenleginél nagyobb zajterhelést idézhetnek elő. A lakossági panaszbejelentés nem számottevő.

A várost a 37. számú főközlekedési út elkerüli, ezért a 37. számú úton történő közlekedésből származó zajterhelés nem zavarja a város lakosságát, viszont a város zajvédelmi szempontból kedvezőtlen adottságú, mert a Bodrog-köz irányába áramló közúti forgalom a városon keresztül, a Bodrog-hídon bonyolódik le.

A mérési eredmények alátámasztják, hogy az elkerülő út megépítésére zaj- és rezgésvédelmi szempontból is szükség lenne.

4. A TALAJ VÉDELME

A termés mennyiségét, a terméshozamokat sok más tényező mellett döntően a talaj minősége, tápanyagtartalma és állapota határozza meg. A művelési ágakban jelentős változás az elmúlt időszakban nem következett be.

A növényvédelem területén változás, hogy a felhasználói kör bővült, ugyanakkor a kereslet a kisebb kiszerelésű növényvédő szerek irányába tolódott el.

A környezetre veszélyt jelentő növényvédő szeres göngyölegek kezelését és ártalmatlanítását a Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály ellenőrzi.

5. TELEPÜLÉSI ÉS ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÁLLAPOTA

Az épített környezet szabályait az 1997. évi LXXVIII. törvény tartalmazza. Megállapítható, hogy az építészeti tervezésnek, településrendezésnek a környezetvédelem szempontjából is döntő jelentősége van. Városunk rendelkezik fejlesztési koncepcióval. **A Képviselő-testület a 2014. évi szeptemberi ülésén fogadta el a Sárospatak város kül- és belterületének Szabályozási Tervéről és Helyi Építési Szabályzatáról szóló 17/2014. (IX. 30.) önkormányzati rendeletet.**

5.1. Települési szilárd kommunális hulladékkezelés

Városunkban több évtizede van szervezett települési hulladékgyűjtés, melyet korábban az önkormányzat Kommunális Szervezete végzett, 2003. évtől a szilárd kommunális hulladék gyűjtését, szállítását, ártalmatlanítását a Zempléni Z.H.K. Hulladékkezelési Közszolgáltató Kft. – mint kötelező közszolgáltatást – végzi. 2014. január 1-jétől a közszolgáltató Kft. Nonprofit Kft-vé alakult. Jogszabályváltozások miatt 2014. április 1-jétől új közszolgáltatási szerződés került aláírásra. A hulladékgazdálkodás helyi sajátosságait a 28/2013. (XII. 17.) önkormányzati rendelet szabályozza.

A korábbi műszaki védelemmel nem rendelkező cinegei hulladéklerakó-telep megtelt, 2002. év végével bezárásra került. Az új hulladéklerakó Bodrogkeresztúron, a Führer-bánya területén található, környezetvédelmi engedéllyel rendelkezik, műszaki védelemmel ellátott. A bezárt cinegei hulladéklerakó telep rekultivációs munkái elvégzésre kerültek, lezárultak 2014-ben.

Az Abaúj-Zempléni Szilárdhulladék Gazdálkodási Önkormányzati Társulás pályázott műszaki fejlesztésre, mely kétfordulós pályázat, a második forduló is nyertes pályázat lett. A pályázat tartalmaz egy hulladékudvart, melynek a gyűjtőkonténerai megérkeztek a városba, jelenleg az engedélyeztetése folyamatban van, valamint a 22 db szelektív hulladékgyűjtő sziget 2mx7m-es alapja kialakításra került, az 1100 l-es konténerek beszerzése szintén folyamatban van.

A pályázatból beszerzett 60 l-es edényzetek az arra jogosultaknak, valamint a szelektív hulladék gyűjtésére szolgáló 120 l-es edényzetek, az ún. „sárga kukák” a lakosság részére a Képviselő Urak által kiosztásra kerültek.

Szintén pályázat útján a Társulás beszerezte a RFID típusú chippeket, melyek felhelyezése a kommunális hulladékgyűjtő edényzetekre a mai napig is tart. Várhatóan 2016. január 1-jétől a chippes rendszer működni fog, azaz annyi ürítési díjat kell majd fizetni a lakosoknak, ahány héten kiteszik a hulladékgyűjtő edényzetet.

5. 2. Kommunális szennyvízkezelés, gyűjtés, elvezetés, tisztítás

Városunkban 2002-től a szennyvízcsatornával el nem látott területek vonatkozásában megszerveztük a kötelező közszolgáltatást a folyékony kommunális hulladék gyűjtésére, szállítására és ártalmatlanítására. A közszolgáltatást 2014. január 1-jétől Sánta László egyéni vállalkozó végzi. A helyi közszolgáltatásról alkotott rendeletünk szabályozza a közszolgáltató, az önkormányzat és az érintett lakosság feladatait.

A helyi kötelező közszolgáltatás működtetésével, valamint a talajterhelési díjjal kapcsolatos rendelet megalkotásával sikerült a csatorna használati díjat nem fizető lakosok számát minimálisra csökkenteni.

A talajterhelési díj 2013. év januárjától a tízszeresére emelkedett, ezért folyamatosan kötnek rá a lakosok a szennyvízhálózatra a csatornázott területeken.

Megvalósítás alatt áll a KEOP-7.1.0/11-2013-0030 azonosító számú „Sárospatak város szennyvízelvezetésének- és tisztításának bővítése, korszerűsítése” című projekt, amit a „Derogációs víziközmű projektek előkészítése” című pályázati kiírásra nyújtottunk be. A projekt magában foglalja a Sárospatakon meglévő szennyvízvezeték rendszerének rekonstrukciós munkáinak, a közművel el nem látott területek szennyvízhálózata kialakításának, valamint a sárospataki szennyvíztisztító telep korszerűsítésének tervezését, engedélyeztetését. Mind a szennyvíztisztító, mind pedig a szennyvízhálózat tervei elkészültek, azokat a vízügyi hatóság engedélyezte.

A szennyvízhálózat bővítése és a szennyvíztisztító korszerűsítésének kivitelezése jövőbeni feladat.

5.3. Csapadékvíz elvezetés

Városunkban a felszíni és zárt csapadékvíz elvezető hálózat az önkormányzatunk tulajdonában, kezelésében van. A zárt csapadékvíz elvezető csatorna üzemeltetését az Önkormányzat Kommunális Szervezete látja el.

A zárt csapadékvíz elvezető csatorna hossza 28 km. A csapadékvizek végső befogadója minden esetben a Bodrog folyó.

A csapadékvíz elvezetés önkormányzati feladat, de pénzügyi finanszírozást nem kapnak az önkormányzatok. A Megyei Jogú Városok Szövetsége kezdeményezte a szükséges szabályozási változásokat. Azt azonban el kell mondani, hogy a fenntartási, üzemeltetési igények évek óta meghaladják az önkormányzat pénzügyi lehetőségeit, ezért sok fontos feladat nem kerül végrehajtásra. **Az idei évben a Hosszabb Időtartamú Közfoglalkoztatási Program keretében a közfoglalkoztatottak a zárt- és nyílt csapadécsatornákat egész évben, folyamatosan karbantartják.**

5. 4. Közműves ivóvízellátás

A városban a vízellátás gyakorlatilag teljes körű, belterületen csak a Búzavirág és Pipacs utcában hiányzik az ivóvízvezeték. Az üzemelő hálózat hossza: 109 km, melyből 47 km KM-PVC, 36 km AC, 26 km acél anyagú. A vízellátás a sátoraljaújhelyi I. vízmű telepről a Sárospatakot Sátoraljaújhellyel összekötő gerincvezetéken valósul meg.

Megépült a Páterhomok vízellátását szolgáló ivóvízvezeték 2014. évben.

Folyamatosan figyelemmel kísérve a közutakról történő fogyasztást, megállapítható, hogy jelentős mértékű a fogyasztás Halászhomokon, Apróhomokon, valamint a korábban említett Búzavirág és Pipacs utcákban.

Lehetőség van elkülönített mellékvízmérő beszerelését követően a locsolási célú vízhasználatra is, mely után a szennyvízelvezetés és tisztítás díját nem kell megfizetni.

Önkormányzatunk fontos feladata, hogy az elavult AC csövek cseréjét a Zempléni Vízmű Kft-vel egyeztetve és együttműködve – a pályázati lehetőségek megragadásával – elvégezze.

5. 5. Zöldterület – gazdálkodás

A zöldfelületek mennyisége, állapota, a fenntartás színvonala jelentősen befolyásolja a települések arculatát, a lakosság komfortérzetét és a levegő minőségét.

Sárospatak az elmúlt évek során nagyon szép eredményeket ért el a Virágos Magyarországért mozgalom pályázatán. Az elismerés a Kommunális Szervezet kertészeti részlegét illeti meg, akik Ágoston András, a főkertészi feladatokat ellátó személy vezetésével, mindig az évszaknak megfelelő virágokkal ültetik be városunk parkjait, s tartják rendben zöld területeinket.

A város zöldterületének nagysága: 62,6 ha

Virágágyások száma: 69 db

Belterjesen gondozott zöldterület: 30 ha

Külterjesen gondozott zöldterület: 32,6 ha

Játszóterek száma: 2 db

Az idén Sárospatak város a Magyarország legszebb főtere címet hozta el a Virágos Magyarországért környezet szépítő versenyen.

5. 6. Helyi közlekedésszervezés

Sárospatakon a burkolt közutak aránya megközelíti a 75 %-ot. A városban helyi tömegközlekedést üzemeltető vállalat nem működik. Helyi autóbusz közlekedés nincs, a Borsod VOLÁN helyközi járatokkal biztosítja a helyi közlekedést. A vonzáskörzethez tartozó települések közlekedési kapcsolatait autóbusz járatokkal biztosítják. A város vasúti elérhetőségét a Szerencs-Sátoraljaújhely vasútvonal biztosítja.

A város területén magántulajdonban lévő ideiglenes engedéllyel rendelkező kis, motoros gépek fogadására alkalmas repülőtér található, a füves kifutópálya 10-12 személyes gépek fogadására alkalmas, kihasználtsága sajnos nem a legjobb.

5.7. Energiagazdálkodás

Sárospatak a Károlyfalva mellett található transzformátor állomásról kapja a villamos energiát, 20 kW feszültségű légvezetékes hálózaton keresztül. A villamos energia igény növekedése folyamatosnak tekinthető.

Megépült a vezetékes gázellátó hálózat. A gázszolgáltatásba bekapcsolt lakások száma 1997-től folyamatos emelkedést mutat.

A fentiekből is kitűnik, hogy a környezetvédelem területén bőven van még tennivaló, feladat melyeket a lakossággal, a civil szervezetekkel, valamint a gazdálkodó szervezetekkel összefogva valósíthatunk meg.